

Beslutningsforslag nr. B 54. Fremsat den 16. januar 2002 af Line Barfod (EL) og Pernille Rosenkrantz-Theil (EL)

Forslag til folketingsbeslutning

om en miljølov for børn (sikkerhed og sundhed for børn i daginstitutioner m.v.)

Folketinget opfordrer regeringen til snarest muligt at tage de nødvendige initiativer til at sikre sikkerhed og sundhed for børn i daginstitutioner, herunder skolefritidsordninger, ved

1. at samle bestemmelserne om sikkerhed og sundhed for børn i ét regelsæt, en »miljølov for børn«, således at reglerne på området gøres mere overskuelige, og således at forældre og ansatte m.fl. får reel mulighed for at kontrollere, om lovgivningen overholdes,
2. at opstille og lovfæste regler vedrørende sikkerhed og sundhed i alle typer institutioner, f.eks. arealkrav, krav til udearealernes miljømæssige tilstand, krav til de materialer, børnene beskæftiger sig med (f.eks. lim, maling og lign.) m.v.,
3. at sikre et uvildigt og effektivt tilsyn med sikkerhed og sundhed i daginstitutioner ved at udvide embedslægeinstitutionens opgaver i forbindelse hermed, således at embedslægeinstitutionen får hjemmel til at udstede påbud og forbud både over for kommunalt ejede og over for selvejende institutioner,
4. at afsætte 300 mio. kr. på finansloven for 2002, så der kan ydes statsligt tilskud til forbedringer af det fysiske miljø i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem og skolefritidsordninger,
5. at iværksætte tiltag, der kan styrke forældrebestyrelsernes engagement i og indflydelse på miljøforholdene i institutionerne.

F. t. beslutn. om en miljølov for børn m.v.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 168 fra folketingsåret 2000-2001, se Folketingstidende 2000-2001, forhandlingerne side 7937 og tillæg A side 6851 og 6853. Dette forslag var en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 6, folketingsåret 1999-2000, jf. Folketingstidende 1999-2000, forhandlingerne side 966 og tillæg A side 956 og 959, og B 9, folketingsåret 1997-1998, 2. samling, jf. Folketingstidende 1997-1998, 2. samling, forhandlingerne side 728 og tillæg A side 1178 og 1181. Beslutningsforslaget blev første gang fremsat som beslutningsforslag nr. B 4, folketingsåret 1997-1998, 1. samling, jf. Folketingstidende 1997-1998, 1. samling, forhandlingerne side 625 og tillæg A side 638 og 641.

Formålet med beslutningsforslaget er at sikre, at alle børn i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem og skolefritidsordninger sikres et sundt og sikkert fysisk miljø. Den tidligere regerings folkesundhedsprogram Regeringens Folkesundhedsprogram 1999-2008, et handlingsorienteret program for sundere rammer i hverdagen, udgivet af Sundhedsministeriet 1999, havde netop som hovedmål 8, at børns sundhed og trivsel skulle opprioriteres. Forslagsstillerne håber, at den nuværende regering har samme ambition.

Det er af flere grunde nødvendigt, at der snarest tages initiativer på dette område. Selv om der, siden forslaget blev fremsat første gang, er sket det positive, at Socialministeriet har lavet en vejledning til kommunerne, som samler de regler og anbefalinger, der allerede findes på området.

Men der er stadig alvorlige sikkerheds- og sundhedsmæssige problemer på mange institutioner, hvilket gør behovet for et samlet regulerende regelsæt og et effektivt tilsyn akut.

Det hænger bl.a. sammen med det store pres, der i snart mange år har været på børnepasningsordningen. For at skaffe så mange pladser som muligt har kommunerne år efter år satset på at merindskrive børn i institutionerne. Mange steder er grænsen for forsvarlig børnepasning nu nået eller overskredet.

Beslutningsforslaget skitserer, på hvilke områder der er brug for regler og normer for det fysiske miljø i børneinstitutionerne. Men det er ikke nok, at reglerne eksisterer.

Det er vigtigt, at reglerne vedrørende sikkerhed og sundhed samles i én lov, således at forældre og ansatte m.fl. kan overskue, hvad de gældende regler faktisk går ud på, og kontrollere, om reglerne overholdes. Derfor indgår også dette element i beslutningsforslaget.

Der er også behov for en opstramning af tilsynet med børneinstitutionerne, som i dag er lemfældigt eller ikke-eksisterende. Eksempelvis er det kommunalbestyrelsen, der er tilsynsmyndighed for selvejende børneinstitutioner. Tilsynsmyndigheden kan her let komme i en interessekonflikt mellem børnenes sikkerhed og sundhed på den ene side og økonomiske overvejelser på den anden side. På den baggrund er der brug for et anderledes virkningsfuldt, uvildigt og udefrakommende tilsyn. Faste regler og et uvildigt tilsyn kan forhåbentlig forhindre, at der fremover sker ulykker, som den ulykkelige sag fra Helsingør, hvor en 3-årig dreng bliver kvalt i et legehus, fordi det havde åbninger/glughuller i en farlig størrelse.

I beslutningsforslaget henlægges tilsynet til embedslægeinstitutionen, der i den nuværende lovgivning alene har en rådgivende og indstillende rolle.

Embedslægen kan i dag alene anmode kommunalbestyrelse eller amtsråd om, at der udstedes påbud eller nedlægges forbud. Når det gælder institutioner, der ikke er kommunalt ejet, har kommunalbestyrelsen kompetencen, og for de kommunalt ejede institutioner har amtsrådet denne kompetence. Denne ansvarsfordeling er ikke tilfredsstillende af flere grunde. For det første kan et nødvendigt påbud eller forbud forsinkes unødigt, og for det andet har kommunerne ofte indirekte en interesse i ikke at give de selvejende institutioner udgiftskrævende pålæg.

En opgradering af det fysiske miljø i vuggestuer, børnehaver, fritidshjem, skolefritidsordninger m.v. kræver betydelige investeringer. Bygningsreglementet fra 1995 fastslår, at der skal være 10 m² pr. barn

under 3 år og 6 m² pr. barn over 3 år i lokaler, der anvendes til offentlig pasning, men ifølge Forbundet for pædagoger og klubfolk er det kun omkring 5 pct. af de eksisterende pædagogiske dagtilbud og skolefritidsordninger, der har så meget plads. Der er mange eksempler på, at økonomien forhindrer nødvendige forbedringer af forhold, der sætter børns helbred på spil. Det gælder både generelle forhold som indendørsarealet pr. barn og støjniveauet, og det gælder mere specifikke problemfelter.

Der er brug for et økonomisk incitament, hvis kommunerne, som er hårdt presset økonomisk, skal gøre en særlig indsats for at forbedre det fysiske miljø. Derfor foreslås det, at der oprettes en statslig pulje på 300 mio. kr., der kan gå ind i medfinansiering af forbedrin-

gerne, f.eks. gennem et 50 pct. tilskud til konkrete projekter.

Forældrebestyrelserne har en vigtig rolle i arbejdet med sikkerhed og sundhed i institutionerne. Forældrebestyrelserne, enkelte forældre og ansatte bør kunne tilkalde embedslægen og forvente en hurtig reaktion, hvis de mener, der sker overtrædelser af lovgivningen. Derfor er det vigtigt, at bestyrelsen aktivt kan gå ind i miljøsager, herunder at bestyrelsen på forældrenes vegne kan inddrage embedslægen i miljøspørgsmål. Der er brug for initiativer, f.eks. en oplysningskampagne, der opmuntrer forældrebestyrelserne til at gå aktivt ind i miljøspørgsmål.

Skriftlig fremsættelse

Line Barfod (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en miljølov for børn (sikkerhed og sundhed for børn i daginstitutioner m.v.).

(Beslutningsforslag nr. B 54).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.